

WERKCONFERENTIE: SAMEN, LEEFBAAR & GEZOND! EEN ZORGAGENDA VOOR 2014 EN VERDER

Workshop: De openbare ruimte en eigen kracht
Sprekers: An Sofie Smetcoren

Samenvatting inleiding

Niet alleen voorzieningen maar ook de inrichting van openbare ruimte heeft een grote invloed op de gezondheid van burgers. Er moet prioritering aan worden gebracht in veelgebruikte voorzieningen en de samenleving moet worden ingericht op de groeiende populatie ouderen. Sommige oplossingen lijken zeer voor de hand liggend, maar zijn nog lang niet gemeengoed in de inrichting van de leefomgeving. In die zin werkt de openbare ruimte nog lang niet optimaal in het faciliteren van eigen kracht van burgers.

Kernboodschap inleiding

Ouderen maken het meeste gebruik van de buurt en brengen daar de meeste tijd door. Door de veranderingen in het zorgstelsel zullen er alleen maar meer ouderen in de buurten blijven wonen. Ouderen hebben dus veel baat bij een kwalitatief goede buurt waarin de sociale cohesie goed is en er voldoende sociaal kapitaal is. Dit alles draagt bij aan het welzijn van ouderen. Tegelijkertijd worden ouderen regelmatig genegeerd wanneer het gaat over beslissingen, inspraak en participatie in de 'constructie' van de buurt.

Concepten die er zijn om de leefbaarheid in de buurt te vergroten zijn bijvoorbeeld de leeftijdsvriendelijke buurt (Agefriendly cities). Dit richt zich dus niet alleen op ouderen, maar ook op andere leeftijdsgroepen. Zaken die de participatie kunnen beperken zoals: slechte voetpaden, geen ontmoetingsplaatsen, oriëntatiemogelijkheden voor mensen met geheugenstoornissen enzovoorts worden systematisch beschouwd binnen de wetenschappelijk onderbouwde methodiek van 'Agefriendly cities'. Er zijn complete draaiboeken beschikbaar om lokaal tot het maatwerk te kunnen komen dat nodig is. In Nederland is nog geen enkele buurt/dorp/stad bezig met het uitrollen van dit concept. Dit terwijl er in de wereld meer dan 145 steden wel zijn gestart in 22 landen. In de workshop werden elementen van dit concept toegelicht (zie ook: <http://www.nyam.org/agefriendlynyc>). Ook werd stilgestaan bij een project om vallen in buurten te voorkomen (het BOEBS project, zie www.boebs.be). Al met al; er is al heel veel uitgedacht en ontwikkeld, nu moeten we het vooral gaan doen en dat samen met ouderen en andere inwoners!

Knopen/dilemma's & uitdagingen

Er werd aangegeven dat er wel mogelijkheden zijn voor inspraak op lokaal niveau om te komen tot betere buurten, maar dat er lang niet altijd conform de adviezen wordt gehandeld. Daar hebben o.a. Wmo-raden en wijkraden last van. Verder is het niveau, wat betreft de kennis, de kunde en beschikbaarheid van wijk-, dorps- en buurtraden sterk wisselend. Daarmee is ook het vliegwiel dat per buurt gebruikt kan worden om tot ontwikkeling te komen erg divers (en vraagt dit soms nog forse investering). Verder dreigt er op sommige vlakken overvraging; niet alles kan via de dorpsraden geregeld worden. Iedereen moet aan de bak!

Aanwezige partijen geven aan dat om te komen tot goede lokale initiatieven er nog onvoldoende synergie uit elkaar wordt gehaald. Dit kan worden verbeterd door met buurtbudgetten te gaan werken, waarin de traditionele kolommenbekostiging wordt verlaten. Om bepaalde voorzieningen in de lucht te houden in buurten, is het belangrijk om de lokale economie te stimuleren en niet altijd voor de goedkoopste oplossing te gaan (die tot verarming leidt). Verder zijn er meer 'cross-over relaties' te bedenken, waarin mensen met een beperking worden aangesproken op hun talent om in de buurt goede dingen te kunnen doen (het voorbeeld van sneeuwruimen door iemand met een verstandelijke beperking in gebieden waar veel ouderen met mobiliteitsbeperkingen lopen werd in deze context genoemd).

Verder werd geconcludeerd dat de cultuur anders moet. We moeten niet meer alles willen vervatten in algemene beleidsregels en initiatieven die in grote regie worden uitgerold. We moeten het klein maken en niet

kapotorganiseren. Dat betekent dat grote maar ook kleine organisaties medewerkers en burgers lokaal met elkaar moet verbinden en ruimte moet geven voor kleine initiatieven.

Concrete stappen

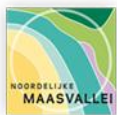
De werkgroepleden gaan graag aan de slag om enkele (kleine) lokale initiatieven te starten die zich richten op het voorzieningenniveau in de buurt en/of de mobiliteit. Zij zoeken hiervoor actief contact met de regelgevende partijen en het MKB. Verder is het van belang om zeer actief te gaan communiceren over kleine verhalen zodat participeren (weer) normaal wordt en er een zwaan-kleef-aan effect optreedt. Successen vieren dus en zichtbaar maken!

De werkgroep

De werkgroep bestaat uit de volgende personen:

Dichterbij	De heer	Jan	J. Joore
Pantein	De heer		J. van Amelsvoort
GGD Hart voor Brabant	Mevrouw		M. Rutten
Gemeente Sint Anthonis	De heer		T. Strik
Burgerparticipatieraad Gemeente Mill & Sint Hubert	De heer	Herman	H. Wijdeman
Zorgbelang	Mevrouw	Rixt	R. Runia

NOORDELIJKE MAASVALLEI

De werkconferentie Samen, Leefbaar en Gezond is mede mogelijk gemaakt door:

& de gemeenten in de Noordoostelijke Maasvallei